

บทนำ

คำชี้แจงกระบวนวิชา

TH 339 สารคดี (NON-FICTION)

๑. **แนวตั้งแปลกระบวนวิชา** ศึกษาวรรณกรรมประเภทสารคดีในด้านลักษณะเฉพาะ รูปแบบ กลวิธีการแต่ง คุณค่าทางวรรณศิลป์ คุณประโยชน์ต่อผู้อ่าน และวิวัฒนาการ เช่น พงศาวดาร พระราชพงศาวดาร และจดหมายเหตุ ความเรียงเชิงอธิบาย สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ ฯลฯ เลือกศึกษา สารคดีบางเรื่องโดยละเอียด

๒. **จุดมุ่งหมายของการศึกษา** เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องราวของสารคดีในหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความหมายของสารคดี
๒. ประเภทของสารคดี
๓. ลักษณะการเขียนสารคดี
๔. คุณค่าของหนังสือสารคดี
๕. วิเคราะห์สารคดีบางเล่ม

๓. **เนื้อหาในตำรา** เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาของวิชานี้ ตำราวิชาสารคดี (TH 339) จึงแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ บท ดังนี้

- บทที่ ๑ ความหมาย ลักษณะ และประเภทของสารคดี
- บทที่ ๒ สารคดีวิชาการ
- บทที่ ๓ สารคดีท่องเที่ยว
- บทที่ ๔ สารคดีชีวประวัติและอัตชีวประวัติ
- บทที่ ๕ บทความ

๔. **การวัดผล**

๑. การสอบ ปรนัย ๖๐ ข้อ อัตนัย ๑ ข้อ
๒. รายงาน ๑ ฉบับ วิเคราะห์สารคดี ๑ เล่ม โดยสรุปเนื้อหา คุณค่าจากการอ่าน และ ศิลปะการแต่ง

๕. คำแนะนำในการเรียน

๕.๑ นักศึกษาควรทบทวนความรู้เกี่ยวกับการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ วรรณคดีวิจารณ์ วรรณคดีวิจารณ์ ฯลฯ เพื่อจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านองค์ประกอบของหนังสือ การตีความ การจับใจความสำคัญ และการพิจารณาคุณค่าของหนังสือ

๕.๒ นักศึกษาควรรหาโอกาสอ่านหนังสือสารคดีที่อ้างอิงในวิชาให้มากที่สุด โดยเฉพาะสารคดีเล่มที่ผู้เขียนนำมาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างเพื่อจะได้เกิดความเข้าใจกระจ่างชัด และอาจมีแง่มุมมองของตนเองที่จะเพิ่มเติมหรือขัดแย้งกับผู้เขียน อันจะก่อให้เกิดความรู้แตกฉานมากขึ้น

๕.๓ นักศึกษาควรอ่านตัวอย่างสารคดีตอนที่ผู้เขียนตัดตอนมา แล้วลองวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นตามแนวทางที่ได้ศึกษามาแล้ว

๕.๔ นอกจากสารคดีที่กล่าวถึงในตำราหรือยกเป็นตัวอย่างในการศึกษาแล้ว ผู้สอนจะนำสารคดีเล่มอื่น ๆ มากล่าวถึงตามความเหมาะสม เพราะมีสารคดีใหม่ ๆ ตีพิมพ์เป็นจำนวนมากในแต่ละปี ดังนั้น นอกจากอ่านสารคดีเล่มที่ผู้เขียนอ้างอิงในตำราแล้ว นักศึกษาควรรหาหนังสือสารคดีเล่มอื่น ๆ โดยอาจเริ่มจากสารคดีเล่มที่ชอบ ประเภทของสารคดีที่ชอบ แล้วค่อยขยายการอ่านไปสู่สารคดีเล่มอื่น ๆ ประเภทอื่น ๆ ต่อไป นอกจากนี้ เวลาอ่านหนังสือนิตยสารต่าง ๆ นักศึกษาลองสังเกตดูการเขียนบทความในนิตยสารเหล่านั้น เพราะมีหลากหลาย และบทความจำนวนมากจะนำไปรวมพิมพ์เป็นสารคดีเป็นเล่มต่อไป

๕.๕ นอกจากอ่านเรื่องของสารคดีจากตำราเล่มนี้แล้ว นักศึกษาอาจหาความรู้เพิ่มเติมจากตำราอื่น ๆ หรืออ่านจากบทความ ข้อเขียนในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เช่น บทสัมภาษณ์นักเขียนสารคดี บทวิจารณ์สารคดี ฯลฯ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมการอภิปราย เสวนา เกี่ยวกับสารคดี เท่าที่สามารถจะทำได้ จะก่อให้เกิดความรู้แตกฉาน กระจ่างชัดมากขึ้น

๖. แบบทดสอบก่อนอ่านตำรา จงตอบคำถามข้างล่างนี้ โดยบอกชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่ง

๖.๑ สารคดีวิชาการที่ท่านรู้จักชื่อ

ก. _____

ข. _____

ค. _____

ง. _____

จ. _____

๖.๒ จากข้อ ๖.๑ สารคดีวิชาการที่ท่านเคยอ่าน

ก.-----

ข.-----

ค.-----

๖.๓ สารคดีท่องเที่ยวที่ท่านรู้จักชื่อ

ก.-----

ข.-----

ค.-----

ง.-----

จ.-----

๖.๔ จากข้อ ๖.๓ สารคดีท่องเที่ยวเล่มใดที่ท่านเคยอ่าน

ก.-----

ข.-----

ค.-----

๖.๕ สารคดีชีวประวัติและอัตชีวประวัติที่ท่านรู้จักชื่อ

ก.-----

ข.-----

ค.-----

ง.-----

จ.-----

๖.๖ สารคดีชีวประวัติและอัตชีวประวัติที่ท่านเคยอ่าน

ก.-----

ข.-----

ค.-----

๖.๗ บทความเรื่องใด ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารเล่มใดที่ท่านชื่นชอบ

ก.-----

ข.-----

ค.-----

ง.-----

จ.-----

๖.๘ นักเขียนสารคดีที่ท่านชื่นชอบ

ก. _____

ข. _____

ค. _____

๖.๙ สารคดีที่ท่านอ่านแล้วชอบมากที่สุด

.....

เพราะ.....

.....

.....

๖.๑๐ ท่านคิดว่าสารคดีที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

หากในครั้งแรกตอบแบบทดสอบนี้ไม่ได้ หรือได้ไม่ครบถ้วน ให้นักศึกษาเข้าห้องสมุด หรือเข้าร้านหนังสือ เพื่ออ่านหนังสือสารคดี แล้วตอบแบบทดสอบใหม่อีกครั้ง